Hovedoppgave/hovedmål. Hovedmålet med oppgavene denne gangen er å fylle inn et eksempel i hvert område i diagrammet under. Fyll inn eksempler underveis i arbeidet med oppgavene.

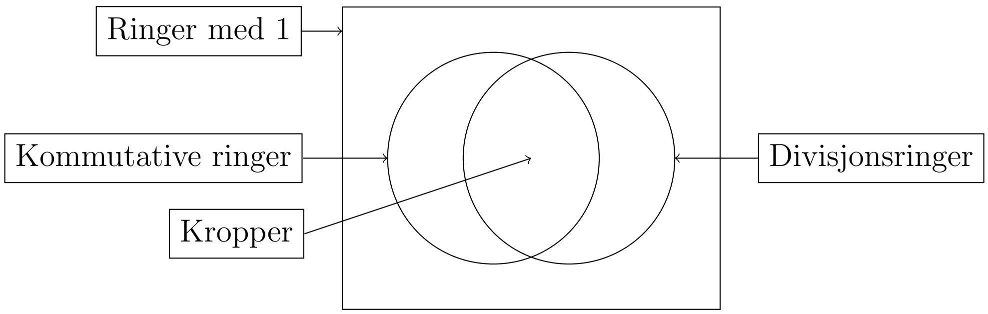

1. Gruppearbeid B i 17F

Oppgave 6. La

$$R = \left\{ \left(\begin{smallmatrix} a & -b \\ b & a \end{smallmatrix} \right) \mid a, b \in \mathbb{R} \right\}$$

med vanlig matriseaddisjon og matrisemultiplikasjon.

(a) Vis at R er en ring med 1. Hva er identitetselementet 1_R i R?
(b) Hvilke elementer i R har en invers i R?
(c) Er R en kommutativ ring? Er R en kropp?
(d) Har likningen $x^2 + 1_R = 0$ en løsning x i R?
(e) Hva *er* R?

Fasit. (a) Vi har at

$$\begin{pmatrix} a & -b \\ b & a \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a' & -b' \\ b' & a' \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} aa' - bb' & -ab' - ba' \\ ba' + ab' & -bb' + aa' \end{pmatrix}.$$

Dette viser at R er lukket under multiplikasjon. Argumentet for at R er lukket under addisjon er ennå mer direkte. Siden matriseaddisjon og matrisemultiplikasjon er assosiativ og tilfredsstiller de distributive lovene, følger det at $(R, +)$ er en abelsk gruppe og multiplikasjonen i R er assosiativ og tilfredsstiller de distributive lovene. Identitetselementet med hensyn på multiplikasjonen er $\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$. Dette viser at R er en ring.

(b) Siden multiplikasjonen i R er den vanlige matrisemultiplikasjonen, så er et element i R invertibelt hvis og bare hvis determinanten til elementet er forskjellig fra null og den inverse matrisen ligger i R. La $x = \begin{pmatrix} a & -b \\ b & a \end{pmatrix}$. Da er $\det(x) = a^2 + b^2$, som er forskjellig fra null hvis og bare hvis $x \neq 0$ i R. Videre er

$$x^{-1} = \frac{1}{\det(x)} \begin{pmatrix} a & b \\ -b & a \end{pmatrix},$$

som igjen er et element i R. Dette gir at alle elementer $x \neq 0$ i R har en invers.

(c) Vi har at

$$\begin{pmatrix} a' & -b' \\ b' & a' \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a & -b \\ b & a \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a'a - b'b & -a'b - b'a \\ b'a + a'b & -b'b + a'a \end{pmatrix},$$

som er det samme vi fikk for multiplikasjonen i motsatt rekkefølge. Dette viser at R er en kommutativ ring med 1. Alle elementer forskjellig fra 0 har en invers, slik at R er en kropp.

(d) Vi har at $\iota = \begin{pmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$ har egenskapen at

$$\begin{aligned} \iota^2 &= \begin{pmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \\ &= \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix} \\ &= -\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = -1_R. \end{aligned}$$

Dette gir at ι er en løsning av likningen $x^2 + 1_R = 0$ i R.

(d) Ringen R er $\mathbb{C}$.

Oppgave 7. La

$$R = \{ \begin{pmatrix} a & b \\ -\overline{b} & \overline{a} \end{pmatrix} \mid a, b \in \mathbb{C} \}$$

med vanlig matriseaddisjon og matrisemultiplikasjon, hvor $\overline{x}$ betegner den komplekse konjugerte av et komplekst tall x.

(a) Vis at R er en ring med 1. Hva er identitetselementet 1_R i R?
(b) Hvilke elementer i R har en invers i R?
(c) Er R en kommutativ ring?
(d) Er R en kropp?

Fasit. (a) Gjør som i forrige oppgave: Vis at R er lukket under de binære operasjonene, matriseaddisjon og matrisemultiplikasjon er assosiativ og tilfredsstiller de distributive lovene. Argumenter som i forrige oppgave for å vise at R er en ring med 1 (som er identitetsmatrisen).

(b) Tilsvarende som i forrige oppgave så har alle elementer forskjellig fra null i R en invers, dvs. R er en divisjonsring.

(c) Vi har at
$$\begin{pmatrix} i & 0 \\ 0 & -i \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & i \\ i & 0 \end{pmatrix}$$
og
$$\begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} i & 0 \\ 0 & -i \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & -i \\ -i & 0 \end{pmatrix}.$$
Dette viser at R ikke er en kommutativ ring.

(d) Siden R ikke er en kommutativ ring, så er R ikke en kropp, men kun en divisjonsring.